

na příště (29., resp. 30. 10.)

- **čtba:** kap. **Východisko a předmět literární historie (jen úterní skupina!) + Vývoj literární struktury** ze stati **Felixe Vodičky** Literární historie. Její problémy a úkoly. In: Bohuslav Havránek– Jan Mukařovský (eds.): *Čtení o jazyce a poesii*. Praha, Družstevní práce 1942, s. 344–355
Jan Mukařovský: Protichůdci. Několik poznámek o vztahu Erbenova básnického díla k Máchovu. *Slovo a slovesnost* 2, 1936, č. 1, s. 33–43 (sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=124), též in týž: *Studie z poetiky*, eds. Hana Mukařovská a Rudolf Havel. Praha, Odeon 1982, s. 581–954, rovněž in týž: *Studie II*, eds. Miroslav Červenka a Milan Jankovič. Brno, Host 2001, s. 284–299 + poznámka vydavatelů na s. 579–580 (je v elektronické knihovně ÚČLaK FF UK)
Genese literárních děl a jejich vztah k historické skutečnosti ze stati **Felixe Vodičky** Literární historie. Její problémy a úkoly. In: Bohuslav Havránek– Jan Mukařovský (eds.): *Čtení o jazyce a poesii*. Praha, Družstevní práce 1942, s. 344–370
k textu *Genese... části / dílčí GARANCE – VIZ DOCHÁZKU!*
 - historie textu (tj. 358–359)
 - prameny díla (s. 359–368)
 - vztah díla ke skutečnosti (s. 368–370)
- * s GARANCÍ: **Karel Janský: Vydavatelské poznámky**, GARANCE – VIZ DOCHÁZKU!
in Karel Hynek Mácha: *Básně a dramatické zlomky*, ed. K. Janský. Praha, Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění 1961 (Spisy Karla Hynka Máchy, sv. 1), s. 327–473
(www.ucl.cas.cz/edicee/images/data/soubory/Macha/KHM1/13-Vydavatelske_poznamky.pdf;
celé: www.ucl.cas.cz/edicee/soubory-del/spisy-karla-hynka-machy/145-basne-a-dramaticke-zlomky)
- **edice ... do neděle 28. 10.** – pokud možno – další prepisy už včetně záhlaví a naznačených míst pro vysvětlování – viz příklady zde na s. 2 a 3
- **bibliografie**
 - literatura primární – RICHARD WEINER v roce 1911
(<http://retrobi.ucl.cas.cz/retrobi/rejstrik.10>)
 - literatura sekundární – BOHUMIL DOLEŽAL o Richardu Weinerovi – vyzkoušet další databáze Ústavu pro českou literaturu (→zde s. 8)

Karel Čapek → Viktor Dyk, Praha III. Říční ul. 11., rkp., adr.: Královské Vinohrady, Moravská tř. 1118, LA PNP, f. V. Dyk

Velectěný pane redaktore,

poslal jsem právě p. dr. Jelínkovi krátký článek o moderní lyrice francouzské, spolu s překlady několika básní. Těším se, že článku i překladům dostane se v Lumíru laskavého přijetí. Pan Stan. Hanuš posílá Vám překlad z Romainsa a Duhamela, které račte připojit k překladům mým. Přeložené básně mohly by vyjít na dvakrát či na třikrát. Byl bych rád, kdyby překlad z Whitmana (jehož tam je zapotřebí) a p. Hanuše překlad z Romainsa byly zařazeny hned na poprvé. Těším se, že snad Vám bude možno uveřejniti článek a část překladů v květnovém čísle, kdy ještě trvá dobrá literární sezóna.

S projevem dokonalé úcty

Karel Čapek

**jak datovat? bibliografie /
další dopisy...**

Karel Čapek → Viktor Dyk, Praha III. Říční ul. 11., **nedat.**, rkp., adr.: Královské Vinohrady, Moravská tř. 1118, LA PNP, f. V. Dyk

Velectěný pane redaktore,¹⁾

poslal jsem právě p. dr. Jelínkovi¹⁾ krátký článek o moderní lyrice francouzské, spolu s překlady několika básní. Těším se, že článku i překladům dostane se v Lumíru laskavého přijetí.²⁾ Pan Stan. Hanuš posílá Vám překlad z Romainsa a Duhamela, které račte připojit k překladům mým. Přeložené básně mohly by vyjít **na dvakrát** či **na třikrát**. Byl bych rád, kdyby překlad z Whitmana (jehož tam je zapotřebí) a p. Hanuše překlad z Romainsa byly zařazeny hned **na poprvé**.³⁾ Těším se, že snad Vám bude možno uveřejniti článek a část překladů v květnovém čísle, kdy ještě trvá dobrá literární sezóna.

S projevem dokonalé úcty

Karel Čapek

Font
Georgia,
vel. 12

Vel.
10

1) Qqq Jelínek, ... • 2) vyšlo v Lumíru? Pokud, ano – zachytit bibliograficky... • 3) dtto.

S.K. Neuman – Božena Neumanová

31. května 1933

Milý Stando,

Potřebuji nutně (nebo mne budou žalovat) podepsat smněnku, sděl se mnou, kam Ti ji mám poslat.

Nevím, mám-li Tě upozornit na to, že Tvůj způsob psaní o Tvé cestě¹ je kdekomu podivný, ano, byla jsem již i požádána, abych Ti napsala, že čtenáři jsou velmi nespokojeni a že od tebe čekali více. Nechci Tě nijak štvát, ale i to už se stalo, že Večer² věnoval dva dlouhé sloupce Tvým fejetonům³, směje se, že nedovedeš nic jiného, než se divit, že Lidka⁴ viděla to, fotila ono, že pan hostinský byl velmi laskav atd. a ke konci slibuje čtenářům, že tvoje cestopisy bude sledovat, aby humorně pobavil svoje čtenáře.

Myslím, že bys udělal dobře, kdybys o různých místech, o kterých chceš příště psát, se informoval více, aby tvoje fejetony byly „po staru“ Neumannovské a hodně bohaté. Já, Stanoušku, nerada slyším řeči o Tvém úpadku.

Božena

S. K Neumann v roce 1933 cestoval pěšky a vlakem po celé první republice.

Tehdejší literární časopis.

S.K. Neumann své zážitky z cest zpracovával do fejetonů, které vycházely v Lidových novinách.

S. K. Neuman → Božena Neumanová, 31. 5. 1933, rkp./stroj., LA PNP, f. B. Neumannová

31. května 1933

Milý Stando,

Potřebuji nutně (nebo mne budou žalovat) podepsat smněnku, sděl se mnou, kam Ti ji mám poslat.

Nevím, mám-li Tě upozornit na to, že Tvůj způsob psaní o Tvé cestě¹) je kdekomu podivný, ano, byla jsem již i požádána, abych Ti napsala, že čtenáři jsou velmi nespokojeni a že od tebe čekali více. Nechci Tě nijak štvát, ale i to už se stalo, že Večer²) věnoval dva dlouhé sloupce Tvým fejetonům,³) směje se, že nedovedeš nic jiného, než se divit, že Lidka³) viděla to, fotila ono, že pan hostinský byl velmi laskav atd. a ke konci slibuje čtenářům, že tvoje cestopisy bude sledovat, aby humorně pobavil svoje čtenáře.

Myslím, že bys udělal dobře, kdybys o různých místech, o kterých chceš **příště** psát, se informoval více, aby tvoje fejetony byly „po staru“ **Neumannovské** a hodně bohaté. Já, Stanoušku, nerada slyším řeči o Tvém úpadku.

Božena

1) S. K. Neumann v roce 1933 cestoval pěšky a vlakem po celé první republice; [patrně Lidové noviny? Bibliograficky zachytit...](#) • 2) Tehdejší literární časopis; [opravdu? Bibliograficky?...](#) • 3) Lidka...

heslo **Literární dějepis**, in: Ottův slovník naučný nové doby. Díl 3, sv. 2. Praha, J. Otto 1935, s. 1225–1233 (zde s. 3 a dál)

* **Literární archivy a musea** vznikají podle příkladů archivů historických na začátku 19. stol. jako pomocné instituce lit.-hist. badání. Předcházely soukr., šlechtické, měšťanské, učenecké sbírky archivalií, t. j. lit. dokumentů rukopisných a korespondenčních, novodobých a soudobých, jež později také přešly zčásti do literární archivních celků veř. (na př. sbírka K. A. Varnhagena von Ense v pruské stát. knihovně v Berlíně).

V Československu myšlenka založení l.-hist. archiv je tak stará jako Národní museum, jak patrně z vyzvání Fr. hr. Kolowrata z 15. dub. 1818, i z výzvy Hankovy po smrti J. Dobrovského, aby česká veřejnost v Museu ukládala památky po něm. Z náhodné a neorganizované sběratelské praxe přešlo *Národní museum* k soustavnému a i vědeckému soustředování lit. hist. archivalií v l. 1915–16 za bibliotéčního inspektora V. Tilleho a za bibliotekáře V. Řezníčka. R. 1924 se stal správcem lit. archivu Josef Volf a za něho teprve dosáhlo oddělení náležité propagace i literárně vědeckého významu. R. 1924 ve výroční zprávě musejní byl rozsah L-ho a-u určen 76.308 kusy, údaj tento však byl nepřesný; od r. 1924 počet přírůstků rok co rok

stoupal, takže z 2300 přírůstků r. 1924 vzrostl již r. 1926 na 19.142 a r. 1927 na 48.011. Od té doby je průměrný roční přínos L-ho a-u 40.000 kusů. Dnes má L. archiv asi 700.000 dokumentů lit. a kult. hist. všeho druhu, rukopisů, dopisů, osobních a úřed. dokumentů a fotografií. Kromě toho je v archivu nepřehledné množství novinových výstřížků. Dnes jest správou tohoto oddělení pověřen Miloslav Novotný.

Vedle l-ch a-u jako studijní a zároveň i výstavní objekty vznikají po převratu podle vzorů cizích v Čechách i musea jednotlivých l-ch osobností. Universitní knihovna pražská má *Museum Jar. Vrchlického* a *Museum Sv. Čecha* (s pozůstalostmi obou básníků); spravuje je V. Brtník. Z dřívějších dob je možno pokládati za samostatné spisovatelské museum *interiér Julia Zeyera* v museu Náprstkově. Z venkovských museí lit. vyniká *Museum Bož. Němcové* v Čes. Skalici a *K. Světlé* v Čes. Dubě.

Ze soukr. l-ch a-u čsl. zasluhuje zmínky lit. hist. archiv *Lešehradem*, vytvořený spis. Em. Lešehradem 1898–1925, veřejně přístupný od r. 1926. Je v něm na 100.000 rukopisných památek, knihovna, sbírka kreseb, rytin, obrazů, medailí. Zvláště obsáhlý je oddíl archivalií společností humanistických, filosofických a nábož., i tajných. Archiv je určen jako odkaz zemi České, v jejímž majetku bude přičleněn jako samostatný oddíl k Národnímu museu.

V zahraničí je mnoho obdobných institucí jak obecných, tak individuálních, buď bližších rázu museálnímu anebo archivnímu. V Berlíně má pruská státní knihovna na 450.000 autografů a na 270.000 drobných tisků rázu životopisného, velké jsou podobné soubory i v Kodani v Královské bibliotéce, v Bibliothéque Nationale v Paříži a v Budapešti. Berlín má Lessingovo museum, Budapešť Petöfi-Ház, Hamburg Dehmel-Archiv (v básníkově domě v Blankenese), Londýn The Dickens House, Paříž Maison Balzac, Musée Adam Mickiewicz a Musée Victor Hugo. V poslední době zejména úsilně budují svá l. musea a archivy v SSSR: Leningrad má Puškinskij dom a Tolstovskij Muzej, Moskva Tolstovskij Muzej. Fondy těchto ruských archivů rostou kvapně do výšek stotisícových.

M. Nj.

Miloslav
Novotný

A. N. –

k heslu:

- úvodní ohlédnutí za heslem Leandra Čecha
- styčné plochy / odlišující momenty – vůči historii, filologii, estetice a – vůbec „literární vědě“
 - „Literární dějepis zůstává i nadále vědou *historickou*, ježto se zabývá *vývojem* ducha lidského a nár. vzdělanosti v jejich projevech literárních a pojímá svůj předmět tudíž dynamicky. S ostatními vědami historickými [...] sdílí se literární dějepis jak o heuristiku, kritiku, pojetí, tak o způsob podání, liší se od nich však zvl. povahou svého předmětu, jímž jsou *slovesné* výtvořky a památky, kterou svou *formou* působí esteticky a jež poznání myšlenek a života svých tvůrců a jejich doby a společnosti umožňují *médiem slohu*. [...]“ (s. 1226)
 - vs. filologie – „co jest filologii prostředkem, stává se jemu [literárnímu dějepisu] účelem práce, a hermeneutika slovesných památek se jeho působením mění v soustavný dějinný obraz duše a růstu autorova, povahy jeho národa, ovzduší jeho doby“ (tamtéž)...
 - vs. estetika – „Zřetel genetický, který literární dějepis tak podstatně odlišuje od estetiky, obrací jeho přední zájem je vzniku díla a tím k psychologii tvorby a tvůrce, hl. pokud tato studuje vztahy mezi životem a uměl. tvořením, hledajíc tu zákonnost, aniž přece spouští ze zřetele svéprávnost a jedinečnost jazykového výtvořku, závislého na individualitě tvůrcově, jež jest svébytná, ano namnoze nevyjádřitelná“...
 - vs. kritika – „zásady lit. soudu a hodnocení v dějepise a v kritice jsou různé. U lit. dějepisce rozhoduje především kritérium vývojové hodnotnosti i dobové platnosti, což lit. kritikovi není arciť dostupno; podle *těchto* zřetelů lit. historik díla i původce jejich soudí, třídí, seskupuje“
- „rozbor slovesného díla“ – východisko –
 - „Vyzbrojen srovnávacími znalostmi látkoslovnými, zabývá se lit. historik především motivy díla a uvádí je v souvislost jak se zážitky autorovými, tak se slovenskou tradicí domácí a cizí“ (s. 1226)
- „genetické vyšetřování“ – textologie, bibliografie, „podrobný životopis“ – domény pozitivismu
- proměna „životopisné monografie“ (s. 1227) / nadosobní rámce
 - pozitivismus... Dilthey, psychoanalýza... až k „celkům obecnějším podle zákonných souvislostí nadosobních“ – komentář/výhrady k pojmům kraje, kmene (Nadler) – časový aspekt...
- *periodizace* jako základní problém – problém kritéria (pojem generace)
- výkony české lit. historiografie vzhledem k jednotlivým epochám - přehled

BIBLIOGRAFIE

Literární historie pracuje s bohatým materiálem, jehož prozkoumání, vydání, zpřístupnění předpokládá dobrou *organisaci služby archivní, knihovní, bibliografické, ediční, encyklopedické* atd. Poněvadž na této službě je závislá přesnost literárně historického zkoumání, věnuje literární historie odedávna v souhlase s filologií této stránce přípravy materiálu svou pozornost. I když výzkum faktů není jediným cílem literárně historického zkoumání, je přece jen znalost faktů východiskem dalšího poznání. Literární historikové v době pozitivismu často a právem tvrdili, že bez znalosti faktů se nelze odvážiti jakýchkoliv obecných soudů, je však zapotřebí, aby vyhledávání a výběr faktů se řídil úkoly literární

historie a aby byla napřed věnována pozornost faktům, jež pro literárně historické poznání mají důležitost rozhodující. Stejně i bibliografické a ediční práce mají být určovány potřebami a obecnými úkoly literární historie.

Felix Vodička, s. 342–343

literatura „primární“ / „sekundární“

příklad – KAREL JAROMÍR ERBEN

KYTICE
z
POVĚSTÍ NÁRODNÍCH.

od
KARLA JAROMÍRA ERBENA.

V PRAZE
TISK A NÁKLAD JAROSL. POSPIŠILA
1853.

* v jakém okamžiku, vzhledem k jakému tématu, se zprávy či referáty o Kytici stávají literaturou „primární“?

<http://retrobi.ucl.cas.cz/retrobi/katalog/cast/O/skupina/Erben%252C+Karel+Jarom%25C3%25ADr+1850.3>

E r b e n, Karel Jaromír

© Básněcká literatura dočkala se nového u nás obohacení... [Zpráva] (= Slovenské noviny 5, 1853, č. 18, 71, 12/2)

[Zpráva, že vyšla Erbenova Kytice z pověstí národních]

ERBEN K. J. Von dem Archivar Erben...

ZADÁNO DO
DATABÁZE RET

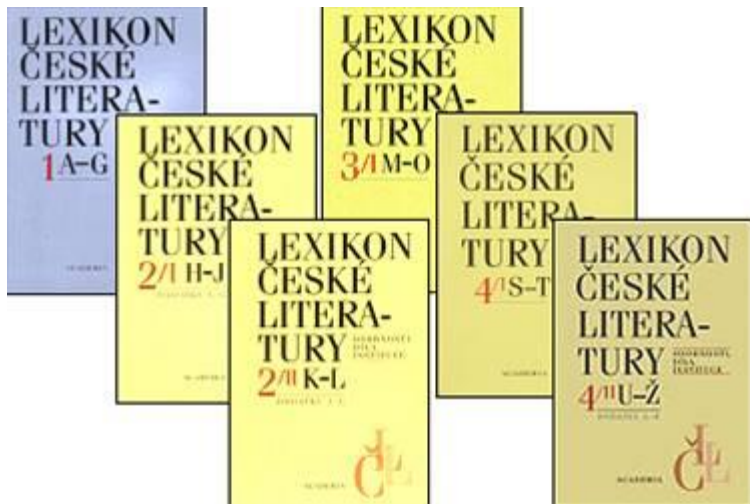
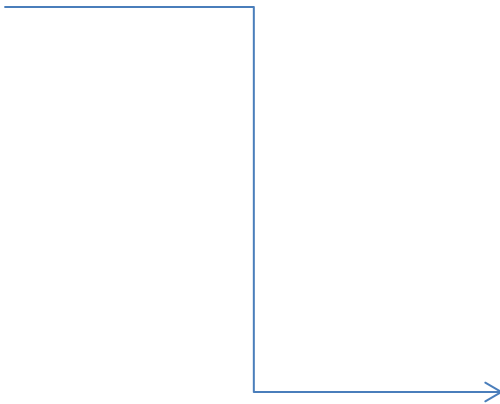
© f. Erben... [Zpráva] / = []: Von dem Archivar
č. 28, 2, 2/2 / Das Vaterland 1, 1853,

[Právě vyšla Erbenova Kytice z pověstí národních]

Erben, Karel Jaromír

B.M.

- další možnosti, jak se dobrat soupisů primární / sekundární literatury

Josef Uher

* 14. 12. 1880 *Borač* u Tišnova
 † 5. 12. 1908 *Brno*

Autor krátkých prozaických útvárů v duchu dobového naturalismu a poté secesního modernismu, prostředkující zejména způsob vidění a postoje lidí z okraje společnosti.

Narodil se v osadě Podolí v bédných poměrech jako nejstarší ze čtyř dětí domácího tkalce, později dělníka na stavbě dráhy (z Tišnova do Žďáru n. Sázavou) a železničního dělníka. V Borači vychodil U. obecnou školu (její učitel J. Soukal, sám spisovatel pro mládež a autor prací historických a pedagogických, ho přivedl k literatuře), v Tišnově školu měšťanskou (1893–96), nakonec v Brně učitelský ústav (mat. 1900); tehdy též navštěvoval soukromou pěvec-kou školu, přivydělával si jako zpěvák kupletů

Richard Weiner

* 6. 11. 1884 *Písek*
 † 3. 1. 1937 *Praha*

Básník a prozaik, autor osobitého díla komplikovaného tvaru, vyslovující v knihách ovlivněných válečným traumatem úzkost a skepsi vůči civilizaci, ve vrcholném období otázky možnosti básnického slova a dorozumění; překladatel z francouzštiny, literární, divadelní a výtvarný kritik, publicista.

Nejstarší syn z pěti dětí zámožné židovské obchodnické rodiny. Po maturitě na reálce v Píse

tou autorovy zkušenosti a sympatie. Nejběžnějšími postavami U. beletrie se stali ublížení a ušlápnutí, které vedle chudoby deptá i „nepřítel život“; jejich typem nejreprezentativnějším tuláci (současníci Gorkého bosáků a předchůdci Olbrachtových zlých samotářů). Ti na rozdíl od deklasovanců pasivně propadlých utrpení nebo marně se vzpouzejících či jen mstících si volí postavení vyvržence jako projev vlastního rozhodnutí, jako nabytí svobody a ztotožnění s kosmickými silami Země a Slunce (*Kapitoly o lidech kočovných a jiná próza*). Svou druhou knihu *Má cesta* složil U. z drobných útvarů (črta, anekdota, báseň v próze apod.), které původně tiskl v novinách; jejich žurnalistickým tvůrčím však nikoli ve stylu, nýbrž v inspiraci i nejnahodilejšími a nejdrobnějšími střípky skutečnosti a v stále udržovaném bezprostředním kontaktu se čtenářem. Cílem dějů redukovaných zpravidla na jediný motiv a tlumočených nervním jazykem symbolických významů a dekorativních obrazů (s vydatným užíváním personifikace a figur založených na opakování) bylo evokovat zášlehy svérázného, životem zkoušeného lidství a zahalit je atmosférou soucitu. V jeho básních v próze byl shledáván vliv Baudelaireův a Turgeněvův. U. vzpurné gesto zůstalo integrální součástí i jeho posledních povídek, třebaže ztrácelo svůj počáteční, mladistvě důvěřivý patos a získávalo na hořké ironii u vědomí marnosti individuální vzpoury i marnosti vlastního zápasu s nemocí; ironií nebo černým humorem bránil se U. sentimentálně a nekritické oslavě oné životní sféry, již učinil základem svého společenského vzdoru. Dobová kritika rozestoupila se v názoru na U. příkře na ty, kdo ho považovali za průměrného sociálně tendenčního autora se sklonem k sentimentalitě a žánru (např. A. Drtil, J. Karásek ze Lvovic, A. Novák, A. Procházka), a na ty, kdo v něm naopak spatřovali největší příslib české prózy (např. B. Benešová, M. Hýsek, K. Z. Klíma, F. X. Šalda). – V literatuře o U. se uvádí několik titulů nere realizovaných projektů. Rozsáhlá povídka Bratránci (torzo) a faktografické, svěžitopisné Zápisky z nemoci (fragmenty) měly údajně složit soubor s názvem Ledajáci. O ohlašovaném románu Kalné vody a ohlašované knize Suchá tráva neví se konkrétně nic.

PSEUDONYMY, ŠIFRA: Jan Jiskra, J. Jez (dub.), J. Sever, J. Urban, J. U. Štefan, Lev Hart; J. U. ■ PRÍSPĚVKY in: Besedy Času (1906, 1908); Dvacetý věk (Zidenice u Brna 1901, debut); Jaro (1908); Lid. noví-

ny (Brno 1901–08); Lumír (1907–08); Morava (Brno 1901); Mor. orlice (Brno 1902–08); Moravskoslezská revue (Mor. Ostrava 1907–09); Mor. kraj (Brno 1906); Neděle (Brno 1904); Nedělní noviny (Brno 1906); Novina (1908); Pokroková revue (1906–07); Pražská lid. revue (1907); Rozhledy (1906); Vatra (Brno 1904); Věstník Ústředního spolku jednot učitelských na Moravě (Brno 1908); – posmrtně: Humorist. listy (1908); Nár. obzor (1908); Rudé květy (1908); Stopa (1911). ■ KNIŽNĚ. *Beletrie*: Kapitoly o lidech kočovných a jiná próza (1906, sešit. vyd. 1905–06); Má cesta (PP 1907); – posmrtně: Děťství a jiné povídky (b. d., 1909); Básně (1941, ed. R. Habřina a J. M. Weimann). – *Výbory*: O lidech kočovných (1940, ed. M. Hýsek); J. U. (Tišnov 1940, ed. M. Ondroušková); Má cesta a jiné prózy (1946); Děťství (1954); Prokletá lampa (1980, ed. K. Suda); Červený květ (1981, ed. V. Štěpánek). – *Souborná vydání*: Literární pozůstalost J. U. 1, 2 (Ústřední spolek jednot učitelských, 1. 1910, ed. M. Hýsek, 2. 1913, ed. M. Hýsek a M. Soukopová, B. Do Grónska samost. 1929, bibliof.); Dilo (Českosl. spisovatel, 1954, 1 sv., ed. M. Hýsek). ■ KORESPONDENCE: O. Skýpala: U. korespondence (Skýpalovi z 1905–06), MSIR 5, 1908/09, s. 179; F. Peča (Pečinka): Z korespondence U. (Pečinkovi z 1908), LidN 12. 1. 1909; J. Dýma: Martyrium J. U. (Dýmovi z 1906–08, úryvky), Pozor 28. a 30. 1. 1909; B. Šťastný: Z dopisů J. U. (Šťastnému z 1904–07), LidN 7. a 10. 12. 1927; M. Hýsek: Pět milostných dopisů J. U. (an., tj. Heleně N. z 1901), Lumír 54, 1927/28, s. 349; J. Cipr: Ohnům bolesti. J. U. v dopisech K. Elgartovi (K. E. Sokolovi, úryvky z 1906–08), Kolo 1933, s. 102; J. Skutil: Tři dopisy U. V. Mrštíkovi (z 1907–08), Kolo 1936, č. 8; K. Z. Klíma: O J. U. (Klímovi z 1904–05), LidN 23. 2. 1941; všk (A. E. Vašek): O Pečinkův abaz. Z korespondence J. U. s F. Pečinkou (z 1908), LidN 13. 5. 1942 + Předsmrtné listy J. U. Fr. Pečinkovi (z 1908), LidN 17. a 24. 5. 1942; A. Závodský: Z korespondence J. U. s K. Elgartem Sokolem (z 1906–08), SPFF Brno, ř. D – lit. vědná, 1956, č. 3 + Korespondence J. U. s K. Elgartem Sokolem (z 1906–08), SPFF Brno, ř. D – lit. vědná, 1959, č. 6 (obs. i všechny dopisy publikované v předchozím titulu); J. Skutil: Třicet čtyři listy J. U. z let 1900–1908 (redakci Květů, M. Soukopové, F. Marešovi, J. Kuncovi, L. Janáčkoví, J. Novotnému, J. Soukalovi; Adamov 1968); J. M. Weimann: Kapitola o jednom listě J. U. (M. Soukopové z 1902), Universitas 1980, č. 6 + Neznámý dopis J. U. (M. Soukopové z 1902), Tišnovsko 1980, s. 172; J. Pavlík: Tři neznámé dopisy J. U. (F. Pečinkovi z 1908), Brněnský večerník 8. 5. 1981; J. M. Weimann: Dva listy a fotografie (A. Soukopovi z 1905, J. Soukalovi z 1907), Tišnovsko 1983, s. 249; J. Pavlík: Bo-račská vzpomínání (Pavlíkovi z 1903, 1908, citáty), Rovnost 17. 1. 1986. ■

BIBLIOGRAFIE: M. Hýsek in Literární pozůstalost J. U. 2 (1913); J. Skutil in Lomnicko J. Uhrovi (Lomnice u Tišnova 1964, soupis díla i literatury předmětů). ■ LITERATURA: V. Mk. (Martínek):

J. U. (b. d., 1909); J. Soukal: Ze života J. U. (b. d., 1909); J. Skutil: Lomnicko J. Uhrovi (Lomnice u Tišnova 1964, studie Životní pouť básníka) + Vykład díla J. U. (Lomnice u Tišnova 1965). ■ ● ref. Kapitoly o lidech kočovných a jiná próza: J. Dýma, Lid. revue moravskoslezská (MSIR) 1905, s. 290 (hned po 1. čísle sešit. vyd.); O. F. (Fischer), Naše doba 13, 1905/06, s. 790; M. Hýsek, Přehled 4, 1905/06, s. 219; H. J. (Jelínek), Lumír 34, 1905/06, s. 293; – áský., Zvon 6, 1905/06, s. 525; K., Samostatnost 1906, s. 155; K. Z. Klíma, LidN 2. 3. 1906 (večerník); an., Venkov 7. 7. 1906; F. V. Vykoukal, Osvěta 1906, s. 565; F. S. Řehoř, Pokroková revue 3, 1906/07, s. 46; Zachar (E. Lešehrad), Rudé květy 6, 1906/07, s. 46; ● M. Hýsek: Nejmladší literární generace, MSIR 2, 1905/06, s. 83; E. Sokol (K. Elgart S.): O zdravém umění J. U., tamtéž, s. 151; ● ref. Má cesta: V. O. (A. Drtil), Přehled 5, 1906/07, s. 501; E. S. (K. Elgart Sokol), MSIR 3, 1906/07, s. 221; M. Hýsek, Lumír 35, 1906/07, s. 184; H., Naše doba 14, 1906/07, s. 934; R. R. (A. Procházka), MR 1906/07, sv. 19, s. 342; fs. (F. Sekanina), Zvon 7, 1906/07, s. 398; Zachar (E. Lešehrad), Rudé květy 6, 1906/07, s. 175; -a. (J. Dýma), Mor. orlice 17. 2. 1907 (k tomu R. Těsnohlídek, Mor. kraj 19. 2. 1907 a replika J. Dýma, Mor. orlice 20. 2. 1907); T. L., Samostatnost 1907, s. 272; Ds. (J. D. Konrád), Máj 6, 1907/08, s. 272; ● nekrology: D. Pavlíček, Mor. orlice 6. 12. 1908; J. Dýma, Pozor 7. 12. 1908; K. (K. Z. Klíma), LidN 7. 12. 1908; an., PL 8. 12. 1908; Sk. (F. Skácelík), Samostatnost 1908, s. 629 a 664; an. (A. Novák), Přehled 7, 1908/09, s. 241; -n., Zvon 9, 1908/09, s. 175; an., Zlatá Praha 26, 1908/09, s. 154; M. Hýsek, Lumír 37, 1908/09, s. 143; A. M. (Macek), Akademie 13, 1908/09, s. 143; E. Sokol (K. Elgart S.), MSIR 5, 1908/09, s. 89 → Nedokončený obraz (1934, bibliof.); F. X. Šalda, Novina 2, 1908/09, s. 31 → KP 7 (1953); A. Drtil, Nár. obzor 1909, č. 1 → Výbor z prací (1913, s. 170); F. V. Vykoukal, Osvěta 1909, s. 187; ● J. A. Horák: Vzpomínka na U. o dob dřívějších, Ad. Veselý: Vzpomínka na U. o dob dřívějších, Ad. Veselý: Mrtvý přítel. V. K. Jerábek: Poslední setkání, vše Mor. orlice 20. 12. 1908; ● ref. Děťství a jiné povídky: an., Zlatá Praha 26, 1908/09, s. 312; B. B.-ová (Benešová), Novina 2, 1908/09, s. 312; E. S. (K. Elgart Sokol), MSIR 5, 1908/09, s. 269; A. Novák, Přehled 7, 1908/09, s. 763; ALAP (A. Procházka), MR 1908/09, sv. 21, s. 471; F. Sekanina, Zvon 9, 1908/09, s. 539; Dlr., Nár. obzor 1909, č. 17; -il., LidN 26. 3. 1909; -ejč. (J. Krejčí), Naše doba 17, 1909/10, s. 63; K. Sezima, Lumír 38, 1909/10, s. 244; ● M. Hýsek: U. literární pozůstalost, LidN 16. 6. 1909 + in Literární pozůstalost J. U. 1, 2 (1910, 1913); F. Obrtel in Od redakčního stolu (b. d., 1914, s. 65); B. Šťastný: Vzpomínka na J. U., LidN 4. 12. 1928; J. Dýma: Neprávem zapomený básník, NO 5. 12. 1928; V. Běhounek: Zapomínaný proletář J. U., Dělnická osvěta 1929, s. 28; J. Chaloupka in J. U.: Do Grónska (1929, bibliof.); -a. (J. Hora): 50 let od narození J. U., Čes. slovo 14. 12. 1930; A. N. (Novák): J. U., LidN 14. 12. 1930; R. Ko-

nečný: O J. U., Naším dětem (Tišnov 1. 1932/33, č. 4; J. Čep: O J. U., LUK 1933, s. 554 → Rozptýlené parapsky (1993); J. Marcha: Vzpomínky na J. U., Kolo 1933, s. 100; Ant. Veselý: J. U., tamtéž, s. 108; F. L. Lacin: O J. U., Naším dětem (Tišnov) 2, 1933/34, č. 2; M. Holas: Trpký život J. U., LitN 10, 1937/38, č. 11; J. Cipr: K 30. výročí smrti J. U., Kolo 1938, s. 190; A. N. (Novák): Básník uražený a ponížžený, LidN 5. 12. 1938; V. Stupka: Básnické srdce J. U., Kolo 1940, s. 464; M. Hýsek: Moravský spisovatel J. U., Panoráma 1940, s. 138; M. Ondroušková in výbor J. U. (1940); R. Habřina a J. M. Weimann in J. U.: Básně (1941); J. Marcha in Z okna pokojného domu (1940, s. 95); K. Z. Klíma: O J. U., LidN 23. 2. 1941; ● ref. výbor O lidech kočovných: I. Olbracht, Panoráma 1941, s. 22; K. Polák, KM 1942, s. 310; ● E. Navrátil: Zborcené harfy tón, LidN 29. 9. 1944; F. Pražák in Spisovatelé učitelé (1946); J. Hrabák: Nad prázou J. U., ČMM 1950, s. 283 → (přepřac.) Šest studií o nové české literatuře (1961); K. Polák a M. Hýsek in J. U.: Dilo (1954); R. Grebeníčková in J. U.: Děťství (1954); M. Ivanov: O lidech kočovných a jejich autorovi, NŽ 1956, s. 217; M. Kopecký: Spisovatel Tišnovsko, VVM 1958, s. 252; M. Jankovič: Cesty ke skutečnosti v počátcích socialistické prózy, ČLit 1961, s. 448; J. Skutil: J. U. a lidová píseň, NŽ (Blansko) 1965, č. 30 a 32 + Ruští realisté u U., tamtéž, č. 48 + Brněnská U. vize Böcklinova Ostrova mrtvých, sb. Brno v minulosti a dnes, sv. 7, 1965, s. 56 + Dvě kapitoly o J. U. – básníku Lomnicka, Z vlastivědných Blanských 1965, s. 24 + J. U. a česká literatura 19. století Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí 1965, č. 4 + Rodokmen U. rodiny z Podolí, sestavený dle výpisu z matrik lomnické farnosti, Vlastivědná ročenka okresního archivu v Blansku 1967, s. 35; J. Vojanec, A. Votava: J. U. – básník Lomnicka – ve vzpomínkách spolužáků a vrstevníků, Vlastivědná pohlednice z Lomnicka 1967, s. 17, 19; J. Havlík: U. rodný kraj, tamtéž, s. 20; J. Skutil: Čtyři studie k dílu J. U. (se soupisem U. dopisů), tamtéž, s. 23; J. Grec: Ke specifické talentu J. U., Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí 1968, č. 4; J. M. Weimann: Čtyři vzpomínky na J. U., VVM 1968, s. 103 + J. U., VVM 1971, s. 201; J. Opelík in J. U.: Kapitoly o lidech kočovných a jiná próza (1973); B. Dokupil: Básník bdy, hořkosti a vzdoru, ČLit 1979, s. 513; K. Suda in J. U.: Prokletá lampa (1980); J. M. Weimann: Červená nit životní cesty J. U., Tišnovsko 1980, s. 194; V. Štěpánek in J. U.: Červený květ (1981); J. Dufek: Tři časopisy z počátku století, SPFF Brno, ř. D – lit. vědná, 1982, č. 29; D. Mocná: J. U., Lit. měsíčník 1988, č. 6; L. Merhaut in Cesty stylizace (1994, s. 109); P. Sobek: J. U. (1880–1908), Weles 2001, č. 13.